

דוד המלך נדחה מארץ ישראל לחו"ל וידע לשמור עצמו מהס"א

תָּא הָיִי בא וראה איך דוד המלך עמד בנסיון ולא הלך בעצת היצה"ר, שהרי **דָּוִד**

הָוּה קִיּוּמָא נְעִיז בְּמִקּוּרָא דְּמִיז נְבַעִין דוד המלך היה

עמוד שתקוע במקור שהמים נובעים, כי דוד היה מבחי' המלכות [לב] וכשם שהמלכות היתה

יונקת ומקבלת הארה מן החסדים אף דוד המלך היה יונק מן החסדים, **וְכֹדֵד**

אֶת־דְּחִיא לְאַרְעָא אַחְרָא וכאשר גלה לארץ אחרת, **וְצַעְרִין לִיָּה**

וצערו אותו כי רדף אותו שאול המלך, **וּלְפִיּוֹם צַעְרִיהָ אֶת־דְּחִיא**

מֵאַרְעָא קְדִישָׁא ומשום צערו נדחה מארץ הקודש לחוצה לארץ. **אֵף עַל**

גַּב דְּנַחֲתִית מִדְּרַגְוֵי לְדְרַגְנָא תַתָּאָה אע"פ שירד ממדרגתו שהיא

המלכות בחי' ארץ ישראל לדרגה תחתונה שהיא חו"ל, שהוא בחי' עשיה מקום טומאת ארץ

העמים שהחיצונים שולטים שם, בכל זאת, **קָם בְּקִיּוּמֵיהּ** עמד בצדקותו, **וְלֹא**

עָאֵל לְסַטְרָא אַחְרָא ולא נכנס אפילו במשהו קטן לסט"א, **וְאִסְתְּמַר**

מִיָּהּ ונשמר מן היצר הרע, שהרי **מָה בְּתִיב** מה כתוב בו בדוד (שמואל א ב)

וְאוֹלָם חַי יְהוָה וְחַי נַפְשֶׁךָ פִּי כַפְשֵׁעַ בֵּינִי וּבֵין הַמּוֹת פשט

הפסוק שדוד המלך אומר כששאול זרק עליו את החרב היה כשיעור פסיעה אחת בינו לבין

אור הרשב"י

אסור ליתן לו שום פתח, שח"ו לא יפול כולו לרשותו.

[לב] שהרי המלכות נתקנית ע"י חסדים דבי' שלישים המגולים דתפארת וחסדים דנצח והוד העולים כמנין ע' כמספר שנותיו של דוד המלך (מקדש מלך).

[לא] והיינו כשאדם פותח פתח ליצה"ר אפילו פתח קטן ח"ו נופל לרשותו של היצר, כי הוא דוב אורב לאדם דרך משל אם לא שומר את עיניו או את אוזניו מדברים רעים היצר מוצא פתח פתוח ונכנס לגנוב לו את כל האוצרות שברשותו שהם התורה והמצוות שלו, לכן

הלימוד היומי

המוות, אמנם ר' שמעון מפרש שהמוות היינו סטרא אחרא, ועל זה אמר דוד שהוא כפסיעה לסט"א, **וְהָא נְחִית בְּרִגְוֵי** שהרי דוד ירד ממדרגתו הרוחנית כשנדחה לחו"ל, **עַד דְּהוּה בִּיהַי שְׁעוּרָא** עד שהיה בו שיעור פסיעה אחת בינו ובין הסטרא אחרא. **וְזָפְתָה חוּלְקִיהָ** אשרי חלקו, של **מֵאֵן דְּאַסְתִּמַּר מִהֵהוּא סְטָרָא בִּישָׂא** מי ששומר עצמו מאותו סטרא אחרא חלק הרע, **וּמִכַּל דְּרִגְוֵי דְּהֵהוּא סְטָרָא** ומכל המדרגות של אותו צד דסט"א, **דְּמִשְׁתַּפְּחֵי בְּעֵלְמָא** שמצויים בעולם.

שבעה היכלות דסטרא אחרא מכוונים כנגד שבעה שמות שיש ליצר הרע **דְּכַמְתָּ סְטָרִין וְדְרִגְוֵין אֵית לְיִצְרַר הָרַע** וענין זה שצריך להזהר מכל מדרגות הסט"א הוא משום שיש לו כמה צדדים ומדרגות ליצר הרע שהם נרמזים בשמות שיש לו, והם: **נְחָשׁ עֵקְלָתוֹן. שְׁטָן. מְלֵאךְ** (דף רס"ג ע"א) **הַמּוֹת. יִצְרַר הָרַע. וְהָא אוֹקְמוּהָ** והרי למדנו בחו"ל (סוכה נב ע"א). **דְּאָה עַל גַּב דְּבִשְׁמֵהֶן אֱלִין אֶקְרִי** שאע"פ שנקרא בד' שמות הנ"ל נחש עקלתון (שנודע שהנחש הקדמוני הוא הסט"א). שטן מלאך המות יצה"ר (ב"ב טז ע"א) מ"מ עוד, **שְׁבַע שְׁמֵהֶן אֵינוֹן לִיָּה** שבעה שמות יש לו, והם: **שְׁטָן. טָמָא. שׁוֹנָא. אָבִין מְכֻשׁוּל. עֶרֶל. רַע. צְפוּנֵי. אֱלִין אֵינוֹן שְׁבַע שְׁמֵהֶן** [ג2] אלו אותם שבעה שמות, **לְקַבֵּל שְׁבַע דְּרִגְוֵין דְּהֵיכְלִין**

אור הרשב"י

[ג2] וכדאיתא בילקוט שמעוני (בראשית פרק ח רמז סא) וז"ל: שבעה שמות יש לו ליצר

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

דִּילִיָּהּ. הם כנגד שבעה היכולות דטומאה שלו, דְּכִלְהוּ מִסְטָרָא מִסְאָבָא

אור הרשב"י

באה לו מן יעקב אבינו. ועל כח זה קמכוין גם כן משה באמרו אעברה נא, שרצה להעביר אותו נחש שהיה בימי אביו והכניעו רב אחא, וזה נרמז במלת נ"א, נחש אחא. והשיב לו הקב"ה רב לך, מה שמתוקן לאמורא שנקרא רב מבבל, רוצה אתה לתקן, אל תוסף דבר בדבר הזה דייקא, בזה ספר תולדות אדם שם מבואר שרב אחא בר יעקב יזכה לתקן אותו נחש של ז' ראשים, וכמו שהעיד עשו בעצמו וניבא ולא ידע מה ניבא באמרו יש לי רב אחי, שרמזו על רב אחא שהפיל ז' ראשין דיליה, כי שבע יפול צדיק וקם (משלי כד טז), ר"ל עם ז' השתחוואות שלו שנפל רב אחא לארץ, בזה קם אחר כך, שהפיל ז' ראשים של סטרא אחרא. עכ"ל.

ורבינו יעקב אבוחצירא כ' בספר נגזי המלך (תקון התשובה, אות לח) וז"ל: שבעה שמות יש לו ליצר הרע רע טמא שמן אבן מכשול שונא ערל צפוני. ונראה לעניות דעתי דהשמות אלה מורים על כחותיו שהוא מתגרה באדם ואם ינצחו אדם מצד אחד חוזר ונעור עליו מצד אחר בכח אחר בפותיו אחר חדש כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום ובשבעה כחות אלה מתעורר ומתגרה בו כפעם כפעם. וכל אלה הכחות התורה מכנעת אותם ומפלת אותם ארצה כי כנגד שמותיו אלה יש שמות לתורה שמורים על כחותיה שמשפילים כחותיו כנגד שנקרא רע התורה

הרע, הקב"ה קראו רע משה קראו ערל שנאמר ומלתם את ערלת לבבכם, דוד קראו טמא שנאמר לב טהור ברא לי אלהים מכלל דאיכא טמא, שלמה קראו שונא שנאמר אם רעב שונאך האכילו לחם, ישעיה קראו מכשול שנאמר הרימו מכשול מדרך עמי, יחזקאל קראו אבן שנאמר והסירותי את לב האבן מבשרכם, יואל קראו צפוני שנאמר ואת הצפוני ארחיק מעליכם, עכ"ל.

וראיתי בספר מגלה עמוקות (ואתחנן) – אופן קצב) שכתב בענין נשמתו של אביו ואח"כ כ' וז"ל: ותו אמרו שם (בקידושין ל"ט [ע"ב]) שבימי אביו הוה מוזיק בי רבנן אפילו לבי תרי ביממא, ורב אחא בר יעקב ביטל אותו מוזיק דהוה דמי לתנינ' שיש לו ז' ראשים. והענין הוא כי קליפת עשו הם ז' כחות הטומאה, וסמאל שר של עשו יש לו ז' שמות, כי סמאל הוא מלאך המות והוא יצר הרע, ואמרו רז"ל (בסוכה דף נ"ב [ע"א]) ז' שמות יש ליצר הרע, והוצרך יעקב להשתחות שבע פעמים עד גשתו עד אחיו (בראשית לג ג) לקביל ז' ראשין אילין, ובקריאת שמע שקרא יעקב הכניע ז' ראשין דיליה, וכמ"ש מתחלה כה תאמרן לאדוני לעשו (בראשית ל"ב [לב ה]), כה דייקא, כ"ה אתוון דיהודא של שמע ישראל (דברים ו ד). וזה נרמז במ"ש עשו יש לי רב אחי (שם [שם בראשית לג ט]), שרמזו על רב אחא בגמרא, ולכן נקרא בר יעקב, שכח זה שהפיל רב אחא ז' ראשים של תנינ',

בְּדִקְאֲמָרְןָ שְׂכוּלָם מִצַּד הַטּוּמְאָה כְּמוֹ שְׂבִיאֲרֵנוּ. לִקְבֹּל אֵלַיִן שְׁבַעָה שְׁמֹהָן וְאֵלּוֹ הַהִיכָלוֹת הֵם כִּנְגַד אוֹתָם שְׁבַעָה שְׁמוֹת, אֵינּוֹן דְּאֲקָרִי בְּהוּ גִיהֶנֶם אוֹתָם שְׁמוֹת שְׁנִקְרָא בְּהֵם גִּיהֶנֶם, אֲתָר דְּאֲתַדְנּוּ בֵּיהּ חֵי־בִיא דְעֶלְמָא מְקוּם שְׁנִידוּנִים בּוֹ הַרְשָׁעִים שְׁבַע־עוֹלָם. וְאֵלַיִן אֵינּוֹן וְאֵלּוֹהַ שְׁמוֹתָם:

אור הרשב"י

ככסף וכמטמונים תחפשנה הרי לך שאם הוא נקרא צפוני שהוא יושב במצפונותיו של אדם ואורב בחורים ובסדקים התורה יושבת במטמונים ובמצפונים יותר ממנו. אם כן אף על גב דהיצר נקרא שבעה שמות שמורים על כחותיו המתעוררות והמתחדשות הרי התורה יש לה שבעה שמות שמורים על שבעה כחות של קדשה. ובאות אלו ומבטלות אלו וזה היה אצלי רמז בפסוק כי שבע יפל צדיק וקם ורשע יפל באחת דיש לדקדק למה נקט שבע דוקא ותו לא אלא בא לרמז כמו שכתבנו דהשבעה שמות שיש ליצר הרע כלם מורים על כחותיו ומתעורר על האדם אחת לאחת ואם האדם מתגבר עליו בתורה וביראה לא יועיל בכל כחותיו. אבל הרשע ששומע לו מכח הראשון יצר הרע מנצחו וזה הוא כונת הפסוק כי שבע יפל צדיק וקם הם שבעה כחות שיש ליצר הרע כנגד שבעה שמותיו והצדיק המתגבר על יצרו נמלט מהם וקם. אבל ורשע באחת מהם יפל ונשקע. נמצא מי גרם לצדיק שימלט משבע הכחות יצר הרע התורה בשבעה כחותיה הקדושות. ולפיכך התורה היא תבלין ליצר הרע.

נקראת טוב שנאמר כי לקח טוב נתתי לכם. וגדולה תורה שנקראת טוב להכניע הכח של השם שנקרא יצר הרע רע. וכנגד שנקרא טמא התורה נקראת טהורה שנאמר יראת ה' טהורה וטהרה מנענת הטמאה, וכנגד שנקרא שמן שהוא תמיד יורד ומשטין עולה ומקטרג ומלאכתו מלאכת רמיה מחזיק תמיד במחלקת הולך רכיל בין אדם לחברו ובין אדם למקום. כנגד זה נקראת התורה שלום שנאמר שלום רב לאהבי תורתך ושלום מכניע שטן, וכנגד שנקרא אבן מכשול התורה נקראת לוחות אבן ועוד התורה נקראת מים שנאמר הוי כל צמא לכו למים והמים שוחקים האבנים שנאמר אבנים שחקו מים. וכנגד שנקרא שונא התורה נקראת אהובה שנאמר שלום רב לאהבי תורתך וכתוב את והב בסופה ודרשו רבותינו זכרונם לברכה אהבה בסופה ואהבה דוחה את השנאה. וכנגד שנקרא ערל התורה נקראת מילה שנאמר ומלתם את ערלת לבבכם וכתוב ומל ה' אלהיך את לבבך ומילת הלב היא בתורה שמטהרת את הלב ומישרתו. וכנגד שנקרא צפוני התורה כתיב בה בלבי צפנתי אמרתך וכתוב אם תבקשנה